ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a členů JUDr. Václava Dudy, JUDr. Petra Kulawiaka, Mgr. Ing. Michala Hanycha, JUDr. Petra Čápa a doc. JUDr. Markéty Selucké, Ph.D., v právní věci kárného navrhovatele: **předsedy Nejvyššího soudu prof. JUDr. Pavla Šámala, Ph.D.**, proti kárně obviněné **JUDr. Ivetě Šperlichové,** soudkyni Krajského soudu v Brně, pobočka ve Zlíně, zastoupené JUDr. Jaroslavem Brožem, advokátem se sídlem Marie Stejskalové 62, Brno, v řízení o kárné odpovědnosti soudce, o návrhu na zahájení kárného řízení ze dne 8. 4. 2019,

takto:

JUDr. Iveta Šperlichová,
nar. X
bytem X

soudkyně Krajského soudu v Brně, pobočka ve Zlíně

se podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů

uznává vinnou, že

jako předsedkyně senátu Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, se nevyloučila z úkonů trestního řízení ve věci vedené pod sp. zn. 68 T 2/2018 a vydala v hlavním líčení dne 22. 10. 2018 rozsudek nad obžalovaným J. Š., i když nejméně ode dne 5. 9. 2018 měla znát obsah nálezu Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2018, sp. zn. III. ÚS 4071/17, z něhož vyplynulo, že v souvisejícím trestním řízení vedeném u téhož soudu pod sp. zn. 53 T 11/2015 se kárně obviněná měla vyloučit z úkonů trestního řízení, což bylo nutno vztáhnout i na věc z ní vyloučenou a vedenou sp. zn. 68 T 2/2018,

tedy

zaviněně porušila povinnosti soudkyně a ohrozila důvěru ve spravedlivé rozhodování soudů,

tím spáchala kárné provinění

podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích,

a za to se jí ukládá

kárné opatření

snížení platu o 10 % na dobu 3 měsíců

podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích.

Odůvodnění:

I. Návrh na zahájení kárného řízení

[1] Dne 8. 4. 2019 byl Nejvyššímu správnímu soudu jako soudu kárnému doručen návrh kárného navrhovatele na zahájení kárného řízení proti JUDr. Ivetě Šperlichové (dále jen „kárně obviněná"), soudkyni Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně (dále též „krajský soud").

[2] Skutek, který má zakládat kárné provinění, popsal kárný navrhovatel v kárném návrhu tak, že kárně obviněná jako předsedkyně senátu Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, vydala v hlavním líčení ve věci vedené pod sp. zn. 68 T 2/2018 dne 22. 10. 2018 rozsudek nad obžalovaným J. Š., i když minimálně ode dne 5. 9. 2018 znala obsah nálezu Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2018, sp. zn. III. ÚS 4071/17, veřejně vyhlášeného dne 29. 8. 2018, který dala svým vlastnoručně podepsaným pokynem dne 5. 9. 2018 doručit společnosti VLTAVA HOLDING, a. s., kde Ústavní soud rozhodl, že usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. 9. 2017, č. j. 4 To 59/2017 – 3962, kterým byla zamítnuta stížnost obžalovaného L. L. a obžalované právnické osoby VLTAVA HOLDING, a. s., proti usnesení Krajského soudu ze dne 24. 7. 2017, byla porušena práva stěžovatele L. L. zaručená v čl. 36 odst. 1, čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť kárně obviněná byla srozuměna s tím, že se měla vyloučit z úkonů trestního řízení ve věci vedené u Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, pod sp. zn. 53 T 11/2015, když přinejmenším z hlediska objektivního testu ji nebylo možné považovat za nestrannou, přičemž tím, že se z rozhodování v této trestní věci nevyloučila, když závěr o její podjatosti a vyloučení plynoucí z nálezu Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2018, sp. zn. III. ÚS 4071/17, je bezesporu nutné vztáhnout také na věc vedenou k Krajského soudu v Brně, pobočky v Zlíně, pod sp. zn. 68 T 2/2018, a vydala při hlavním líčení dne 22. 10. 2018 pod č. j. 68 T 2/2018 – 75 ve věci obžalovaného J. Š. rozsudek.

[3] Kárný navrhovatel výše popsaný skutek právně kvalifikoval tak, že kárně obviněná úmyslně nepostupovala v souladu s čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky ve spojení s § 30 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

„trestní řád“), čímž zaviněně porušila povinnosti soudce vyplývající z ustanovení § 79 odst. 1, § 80 odst. 2 písm. b), e) a f) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, a dále § 30 odst. 1 trestního řádu, a tím ohrozila důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů, čímž měla spáchat kárné provinění ve smyslu § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů. Kárný navrhovatel navrhl, aby kárný soud uložil kárně obviněné kárné opatření podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, v podobě snížení platu o 10 % na dobu 6 měsíců.

[4] Podrobněji pak kárný navrhovatel v kárném návrhu uvedl, že Krajskému soudu v Brně, pobočce ve Zlíně, byla dne 24. 10. 2015 postoupena obžaloba státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Praze na obžalovaného L. L., J. L., R. Š., J. Š., mladistvého J. U., J. U., PhDr. J. K., R. R., M. D., M. Č., L. Z. a obžalovanou právnickou osobu VLTAVA HOLDING, a.s. Věc byla u Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, vedena pod sp. zn. 53 T 11/2015. V průběhu řízení obžalovaný J. Š., obžalovaný L. L. a obžalovaná právnická osoba VLTAVA HOLDING, a.s., vznesli námitku podjatosti předsedkyně senátu - kárně obviněné JUDr. Ivety Šperlichové, v níž poukázali na obsah jejích slovních projevů zachycených v nahrávce zveřejněné na webových stránkách internetové televize XTV. Ve zvukovém záznamu kárně obviněná o předmětu svého povolání hovořila s despektem a vulgárně se vyjadřovala i na adresu obžalovaných i obhájců obžalovaného J. Š. a L. L. (advokátů JUDr. Jana Růžka a Mgr. Petra Bokoteje).

[5] Krajský soud v Brně, pobočka ve Zlíně, rozhodl o navazujících námitkách podjatosti podaných J. Š. usnesením ze dne 24. 7. 2017, č. j. 53 T 11/2015 - 3755, a o námitkách obžalovaného L. L. a obžalované právnické osoby VLTAVA HOLDING, a. s., usnesením ze stejného dne, č. j. 53 T 11/2015 – 3760, tak, že kárně obviněná není vyloučena z vykonávání úkonů trestního řízení ve věci sp. zn. 53 T 11/2015. Vrchní soud v Olomouci následně usneseními ze dne 21. 9. 2017, č. j. 4 To 59/2017 - 3962, a č. j. 4 To 60/2017 – 3971, zamítl stížnosti proti těmto rozhodnutím. K slovním projevům kárně obviněné, které jsou zachyceny v předmětné nahrávce, Vrchní soud v Olomouci nepřihlédl proto, že se podle jeho názoru jednalo o nezákonný, a tudíž nepřípustný důkaz, neboť záznam hovoru fyzických osob je záznamem projevů osobní povahy hovořící osoby a jako takový může být použit zásadně jen se svolením fyzické osoby, která byla účastníkem tohoto hovoru; takový souhlas ovšem v případě této nahrávky dán nebyl. Proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. 9. 2017 podali ústavní stížnost obžalovaný L. L. (sp. zn. III. ÚS 4071/17) a obžalovaná právnická osoba VLTAVA HOLDING, a.s. (sp. zn. III. ÚS 76/18).

[6] Dne 9. 1. 2018 byla Krajským soudem v Brně, pobočkou ve Zlíně, z věci vedené pod sp. zn. 53 T 11/2015 vyloučena k samostatnému projednání a rozhodnutí trestní věc obžalovaného J. Š. a nově byla zapsána pod sp. zn. 68 T 2/2018.

[7] Dne 31. 7. 2018 Ústavní soud nálezem sp. zn. III. ÚS 4071/17 rozhodl, že usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. 9. 2017, č. j. 4 To 59/2017 – 3962, byla porušena práva stěžovatele L. L., zaručená v čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a napadené rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci zrušil. V odůvodnění nálezu uvedl, že pejorativní vyjádření na adresu obhájce stěžovatele opodstatňuje závěr, že přinejmenším z hlediska objektivního testu nelze předsedkyni senátu považovat za

nestrannou, což ke zrušení napadeného usnesení Vrchního soudu v Olomouci postačuje. Usnesení Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, Ústavní soud nezrušil proto, že se toho stěžovatel nedomáhal a Ústavní soud byl jeho návrhem vázán. Nález Ústavního soudu byl vyhlášen dne 29. 8. 2018 a téhož dne byl zaslán Krajskému soudu v Brně, pobočce ve Zlíně, a založen do spisu sp. zn. 53 T 11/2015 na č. l. 4513. Kárný navrhovatel uvedl, že protože kárně obviněné musel být znám závěr Ústavního soudu, tedy že je podjatou soudkyní vyloučenou z projednávání věci vedené pod sp. zn. 53 T 11/2015, měla nosné odůvodnění nálezu Ústavního soudu vztáhnout i na věc vedenou pod sp. zn. 68 T 2/2018. Kárně obviněná však nenavrhla své vyloučení z dalšího rozhodování v této trestní věci a vydala v hlavním líčení dne 22. 10. 2018 ve věci obžalovaného J. Š. odsuzující rozsudek pod č. j. 68 T 2/2018 – 75.

[8] Kárný navrhovatel je toho názoru, že nedostatek nestrannosti kárně obviněné, který byl v nálezu Ústavního soudu vysloven ve vztahu k obžalovanému L. L., je přitom nutné vztáhnout ke všem obžalovaným v řízení vedeném pod sp. zn. 53 T 11/2015 a také k obžalovanému J. Š. Za nepřípustný považuje výklad, že k některým účastníkům řízení zůstala kárně obviněná soudkyní nestrannou, neboť jejich věc byla vyloučena ze společného řízení. Důkazy, které kárně obviněná provedla v řízení sp. zn. 53 T 11/2015, prováděla i v řízení později vedeném pod sp. zn. 68 T 2/2018 proti obžalovanému J. Š., a to tím způsobem, že je ze spisu sp. zn. 53 T 11/2015 přečetla či konstatovala. Od vyhlášení nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 4071/17, resp. nejpozději od okamžiku, kdy kárně obviněná nechala tento nález svým písemným pokynem ze dne 5. 9. 2018 doručit účastníkům, jí musel být znám výše uvedený právní názor Ústavního soudu o nedostatku její nestrannosti, který je nutné vztáhnout také na trestní řízení vedené pod sp. zn. 68 T 2/2018. O svém vyloučení z důvodů uvedených v § 30 odst. 1 trestního řádu měla kárně obviněná rozhodnout sama z úřední povinnosti, nikoli až k případné námitce některého z obžalovaných či státního zástupce. Kárný navrhovatel poukazuje, že obdobný názor zaujal následně i Vrchní soud v Olomouci, který rozhodnutím ze dne 29. 11. 2018, č. j. 4 To 59/2017 – 4599, zrušil usnesení krajského soudu ze dne 24. 7. 2017, č. j. 53 T 11/2015 – 3760, a nově rozhodl tak, že kárně obviněná je podle § 30 odst. 1 trestního řádu vyloučena z vykonávání úkonů trestního řízení ve věci sp. zn. 53 T 11/2015; dále rozhodnutím ze dne 29. 11. 2018, č. j. 4 To 62/2018 - 4616, zrušil v celém rozsahu rozsudek Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, ze dne 22. 6. 2018, č. j. 53 T 11/2015 – 4381, přičemž nařídil projednání a rozhodnutí věci v jiném složení senátu, a konečně usnesením ze dne 16. 1. 2019, č. j. 4 To 72/2018 – 184, zrušil v celém rozsahu rozsudek Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, ze dne 22. 10. 2018, č. j. 68 T 2/2018 – 75, přičemž taktéž nařídil projednání v rozhodnutí věci v jiném složení senátu.

[9] Úmyslné zavinění kárně obviněné spatřuje kárný navrhovatel v tom, že minimálně ode dne 5. 9. 2018 znala obsah nálezu Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2018, sp. zn. III. ÚS 4071/17, veřejně vyhlášeného dne 29. 8. 2018, který dala svým vlastnoručně podepsaným pokynem dne 5. 9. 2019 doručit účastníkům, a tudíž věděla, že je vyloučena i z úkonů trestního řízení ve věci vedené u Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, pod sp. zn. 68 T 2/2018, přesto však z úřední povinnosti nenavrhla své vyloučení z dalšího rozhodování v této trestní věci a vydala v hlavním líčení dne 22. 10. 2018 pod č. j. 68 T 2/2018 – 75 ve věci obžalovaného J. Š. odsuzující rozsudek.

[10] Kárný navrhovatel má za to, že kárně obviněná porušila své povinnosti soudce vyplývající z § 79 odst. 1, § 80 odst. 1 a odst. 2 písm. b), e), a f) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť zavdala příčinu ke snížení důvěry v soudnictví a důstojnost soudcovské funkce, vůči procesním stranám nevystupovala nezaujatě bez sociálních či jiných (profesních) předsudků a svým chováním nedbala, aby její nestrannost nemohla být důvodně zpochybňována. Jelikož závěr Ústavního soudu o podjatosti kárně obviněné lze nalézt v části odůvodnění nálezu, kterou je možné podřadit pod tzv. nosné důvody, je nesporné, že pokud by se obžalovaný domáhal svých práv u Ústavního soudu, bude konstatováno, že vydáním rozsudku dne 22. 10. 2018, č. j. 68 T 2/2018 – 75, bylo porušeno ústavní právo obžalovaného J. Š. na nestranný soud dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

[11] Podle kárného navrhovatele může s ohledem na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného založit nerespektování závazného právního názoru nadřízeného soudu ve věci kárné provinění (kárný navrhovatel odkazuje na rozhodnutí kárného soudu ze dne 3. 10. 2013, č. j. 16 Kss 6/2013 - 102, resp. ze dne 7. 3. 2018, č. j. 16 Kss 7/2017 - 223, a další v nich citovaná rozhodnutí kárného soudu). Na stejném principu, tedy na principu kasační závaznosti, stojí i kasační nálezy Ústavního soudu, a proto uzavřel-li Ústavní soud, že kárně obviněná je soudkyní podjatou, vyloučenou z projednávání věci vedené pod sp. zn. 53 T 11/2015, byla tímto závěrem kárně obviněná vázána i ve věci vedené pod sp. zn. 68 T 2/2018. Postup kárně obviněné, který při ignorování nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 4071/17 evidentně směřoval k rychlému rozhodnutí ve věci vedené pod sp. zn. 68 T 2/2018 tak v konečném důsledku vedl nejen k prodloužení délky obou řízení, neboť v nich rozhodovala vyloučená předsedkyně senátu, ale také ke snížení důvěry v soudnictví a důstojnost soudcovské funkce.

[12] Závěrem kárný navrhovatel konstatoval, že byť jde nyní o první kárné řízení vedené s kárně obviněnou, je toho názoru, že s ohledem na závažnost jednání není namístě uložení nejmírnějšího kárného opatření, jímž je důtka, nýbrž sankce citelnější, a to snížení platu o 10 % na dobu 6 měsíců.

[13] Kárný navrhovatel ke svému návrhu přiložil:

- rozsudek Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, ze dne 22. 10. 2018, č. j. 68 T 2/2018 - 75, usnesení téhož soudu ze dne 24. 7. 2017, č. j. 53 T 11/2015 - 3755, ze dne 24. 7. 2017, č. j. 53 T 11/2015 - 3760, a ze dne 9. 1. 2018, č. j. 53 T 11/2015,

- usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. 9. 2017, č. j. 4 To 59/2017 - 3962, a č. j. 4 To 60/2017 - 3971; ze dne 29. 11. 2018, č. j. 4 To 59/2017 - 4599, a č. j. 4 To 62/2018 - 4616; a ze dne 16. 1. 2019, č. j. 4 To 72/2018 - 184,

- nález Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2018, sp. zn. III. ÚS 4071/17, pokyn kárně obviněné k doručení tohoto nálezu (uvedený na č. l. 4513 ve spise sp. zn. 53 T 11/2015), a pracovní hodnocení kárně obviněné sp. zn. Spr 399/2019 ze dne 12. 3. 2019,

a navrhl provést těmito listinami dokazování. Dále navrhl provést výslech kárně obviněné, stejně jako přehrání záznamu výroků kárně obviněné.

II. Vyjádření kárně obviněné

[14] Kárný soud postupem podle § 13 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kárný zákon“) opatřil stanovisko kárně obviněné ke kárnému návrhu. V něm kárně obviněná úvodem konstatovala lítost nad případným ohrožením důvěry v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů. Uvedla, že informace „z tajné porady“ ve smyslu § 127 trestního řádu je tajná, přičemž zpochybnění tohoto předpokladu považuje nejen za zásah do svého práva na ochranu soukromí, ale také za ohrožení veřejného zájmu na zajištění nestrannosti při rozhodování soudů. Její výroky učiněné při tajné poradě nebyly rozhodně důvodem, aby se zpronevěřila své profesní integritě a výkonu spravedlnosti zákonného soudce. Šlo o výraz momentální frustrace plynoucí ze zobecněného poznatku chování účastníků řízení, jakkoli se jimi mohla dotknout cti a důstojnosti jednotlivých adresátů.

[15] Skutečnost, že se nevyloučila z projednávání věci obžalovaného J. Š. vedené pod sp. zn. 68 T 2/2018 poté, co byla obeznámena s nálezem Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2018, sp. z. III. ÚS 4071/17, nebyla výrazem jejího úmyslu tento nález nerespektovat. Šlo z její strany o profesní nedůslednost, neboť si neuvědomila nezbytnost takového postupu. Kárně obviněná dodává, že předmětná věc byla vyloučena k samostatnému projednání, přičemž daný obžalovaný nebyl stěžovatelem v projednané ústavní stížnosti a námitku podjatosti ve vyloučené věci opětovně sám ani prostřednictvím svého obhájce nevznesl. Ostatně otázka nezbytnosti dalšího řešení podjatosti kárně obviněné ušla taktéž pozornosti státního zástupce v průběhu celého hlavního líčení, byť i jemu byl zmíněný nález Ústavního soudu znám. K pochybení kárně obviněné přispěla i skutečnost, že právní věta v uvedeném nálezu Ústavního soudu neřešila výslovně otázku podjatosti soudce, ale přípustnosti provedení důkazu při střetu základního práva na soukromí a základního práva účastníka řízení dle čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

[16] Kárně obviněná podotkla, že neměla žádný zájem lpět na projednávání věci sp. zn. 68 T 2/2018, přičemž výtku kárného navrhovatele poukazující na její urychlený postup vedoucí k rozhodnutí předmětné trestní věci považuje za čirou spekulaci. Pokud by mělo být zájmem kárně obviněné rozhodnout v předmětné trestní věci urychleně, mohla tak učinit již v hlavním líčení dne 22. 8. 2018, ve kterém bylo provedeno podstatné dokazování v čase od 9.00 do 11.40 hodin, přičemž strany neměly další důkazní návrhy. Jen z důvodu pečlivého zvážení věci bylo hlavní líčení odročeno na 22. 10. 2018, kde po přečtení listin a závěrečných návrzích byl po přibližně 55 minutách vyhlášen rozsudek. Kárná navrhovatelka vyjádřila přesvědčení, že v nyní posuzované věci je snížen stupeň společenské škodlivosti jejího jednání, neboť ačkoli postupovala chybně, snažila se vykonat v záležitosti obžalovaného spravedlnost.

[17] Vzhledem k míře publicity spojené s výroky kárné navrhovatelky posuzovanými Ústavním soudem ve výše zmíněném usnesení má kárná navrhovatelka za to, že již byla tímto dostatečně potrestána. Kárně obviněná označuje „předmětnou záležitost“ za trpkou

zkušenost přinášející dostatečné poučení do budoucna, byť z hlediska jejího přesvědčení šlo o nedbalost, resp. profesionální nedůslednost, jež byla v její dosavadní praxi zcela ojedinělá; představuje pro ni značně zatěžující faktor pro její další nezávislou soudcovskou činnost, neboť se dosud vždy snažila, aby se nezpronevěřila službě zákonu a výkonu spravedlnosti.

[18] Kárně obviněná podotkla, že absolvovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy s vyznamenáním, justiční zkoušku pak složila na výbornou, po celou dobu své soudcovské činnosti se věnovala rovněž výchově praktikantů a justičních čekatelů, ze kterých jsou úspěšní soudci. Spolupracuje s pedagogy středních škol při výchově studentů v rámci výuky základů práva, kdy se studenti účastní hlavních líčení, po kterých následuje výklad a diskuze. Kárně obviněná ke svému vyjádření přiložila písemné poděkování Mgr. E. S. za umožnění účasti studentů na hlavním líčení a následnou rozpravu, dále přiložila také vyjádření JUDr. D. K., Ph.D. Kárně obviněná zdůraznila, že dosud nebyly k jejímu dlouholetému výkonu soudcovské činnosti žádné výhrady a že se bezvýhradně snaží naplňovat slib, který jako soudkyně po jmenování do funkce složila.

[19] K důkazním návrhům kárného navrhovatele uvedla kárně obviněná, že využívá svého práva nevypovídat a žádá, aby jednání kárného soudu proběhlo v její nepřítomnosti. Důkazní návrh přehrání záznamu jejích výroků považuje za obsolentní, neboť podstatou kárné žaloby z hlediska vymezeného skutku je to, že se sama nevyloučila z projednání a rozhodování ve věci vedené u Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, sp. zn. 68 T 2/2018 v důsledku nálezu Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2018, sp. zn. III. ÚS 4071/17, tedy že nerespektovala závazný právní názor. Navrhovaný důkaz jde již nad rámec potřeby objasnění skutkového stavu věci a představuje nešetrný zásah do jejího soukromí. Pro vyhodnocení nezbytnosti provedení tohoto důkazu je třeba vzít v úvahu i postoj kárně obviněné a taktéž podle jejího názoru poněkud kontroverzní nález Ústavního soudu.

III. Průběh ústního jednání

[20] Ústní jednání dne 22. 10. 2019 proběhlo za podmínek § 17 odst. 1 věta druhá kárného zákona v nepřítomnosti kárně obviněné.

[21] Kárný navrhovatel přednesl výše popsaný kárný návrh včetně jeho důvodů.

[22] Obhájce kárně obviněné ke kárnému návrhu uvedl, že se v jejím případě nejedná o klasický případ nerespektování pokynu nadřízeného soudu. Z hlediska ochrany práv obžalovaných zdůraznil, že obžalovaný Š. sice vznesl námitku podjatosti, ale ústavní stížnost nepodal, ani svou námitku v dalším řízení neopakoval. Za podstatné označil materiální hledisko, tedy společenskou škodlivost jednání, a nikoliv hledisko formální, tedy porušení povinnosti.

III. 1 Dokazování

[23] Postupem podle § 213 odst. 1 trestního řádu (§ 25 kárného zákona) byly provedeny listinné důkazy předložené kárným navrhovatelem, a to usnesení Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, ze dne 24. 7. 2017, č. j. 53 T 11/2015 – 3755, a č. j. 53 T 11/2015 – 3760, jimiž kárně obviněná rozhodla o námitkách podjatosti obžalovaného L. a obžalované

právnické osoby Vltava Holding, a. s., a o námitce podjatosti obžalovaného Š. tak, že není vyloučena z vykonávání úkonů v této věci. Dále kárný soud provedl důkaz usneseními Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. 9. 2017, č. j. 4 To 59/2017 – 3962, a č. j. 4 To 60/2017 – 3971, jimiž tamní soud zamítl stížnosti proti uvedeným usnesením krajského soudu. Z usnesení Krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, ze dne 9. 1. 2018, sp. zn. 53 T 11/2015, pak vyplynulo, že z této věci byla vyloučena věc obžalovaného J. Š., přičemž tato byla dále vedena pod sp. zn. 68 T 2/2018. Konstatován byl obsah nálezu Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2018, sp. zn. III. ÚS 4071/17 (zejména odst. 2, 11, 68, 78), jímž bylo rozhodnuto o ústavní stížnosti obžalovaného L. tak, že jí napadené usnesení Vrchního soudu v Olomouci bylo zrušeno. Důvodem bylo posouzení výroků kárně obviněné vůči obžalovaným a jejich obhájcům jako zakládající pochybnosti o její nestrannosti. Podle záznamu ve spise krajského soudu sp. zn. 53 T 11/2015, č. l. 4513, dala kárně obviněná dne 5. 9. 2018 písemný pokyn k doručení předmětného nálezu Ústavního soudu účastníkům řízení. Poté dne 22. 10. 2018 kárně obviněná vydala odsuzující rozsudek ve věci obžalovaného J. Š. Vrchní soud v Olomouci rozhodl o vyloučení kárně obviněné ve věci obžalovaného Š. dne 29. 11. 2018 (č. j. 4 To 62/2018 - 4616) s poukazem na důvody, které Ústavní soud uvedl ve věci obžalovaného L. Nakonec kárný soud konstatoval usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 16. 1. 2019, č. j. 4 To 72/2018 – 184, jímž byl odsuzující rozsudek krajského soudu ve věci obžalovaného Š. zrušen, věc byla vrácena krajskému soudu a bylo mu nařízeno, aby věc sp. zn. 68 T 2/2018 byla projednána a rozhodnuta v jiném složení senátu.

[24] Provedení dalších důkazů účastníci řízení nenavrhli.

III. 2 Zprávy k osobě kárně obviněné

[25] Byla čtena pracovní hodnocení kárně obviněné zpracovaná místopředsedou krajského soudu v Brně, pobočky ve Zlíně, JUDr. J. R., to ze dne 12. 3. 2019 a ze dne 10. 10. 2019. V nich nejprve shrnul její pracovní kariéru a konstatoval stav jí vyřizované agendy se závěrem, že u ní nejsou dány zjevné nedostatky nebo průtahy. Následně zdůraznil, že vyřizovala řadu skutkově a právně složitých věcí týkajících se nejzávažnější trestné činnosti a vždy se s nimi řádně vyrovnala, což svědčí o její odborné zdatnosti. Nakonec uvedl, že k výkonu jejích pracovních povinností nevznáší žádné výhrady. Kárně obviněná soudu zaslala vyjádření vedoucí pobočky Krajského státního zastupitelství, pobočky ve Zlíně, JUDr. P. N. oceňující kárně obviněnou jako erudovanou soudkyni s přirozeným respektem a nestranným rozhodováním. Byla též čtena zpráva soudcovské rady krajského soudu ze dne 17. 10. 2019 vyžádaná kárným soudem; v ní je uvedeno, že soudcovská rada nemá k osobě kárně obviněné a jejímu výkonu práce žádné bližší poznatky.

III. 3 Závěrečné řeči

[26] Kárný navrhovatel odkázal na svůj návrh a zdůraznil, že v daném případě nejde o plnění povinností jako takových, ale o konkrétní selhání, jehož důsledkem bylo ohrožení důvěry v nestrannost soudu. Námitka podjatosti platí pro celé řízení a není třeba ji opakovat. Předmětný nález Ústavního soudu měl být pro kárně obviněnou červeným světlem signalizujícím, že došlo k pochybení a je třeba se jím zabývat. Pokud by tak

učinila, musela by si uvědomit jeho dopad na vyloučenou trestní věc. Soudce je veřejným činitelem, který musí dodržovat zákon, jeho úkolem je posilovat důvěru v soudní systém; v daném případě byla tato důvěra snížena. Důsledkem jednání kárně obviněné bylo i zrušení jejího rozsudku a vrácení celé věci na její počátek. K otázce zavinění uvedl, že kárně obviněná musela vědět, že poruší chráněný zájem a byla s tím srozuměna. Celé řízení o námitkách podjatosti bylo jen o tom, zda nahrávka byla použitelná či nikoliv; to, že výroky kárně obviněné byly za hranou a podjatost by zakládaly, jí muselo být jasné.

[27] Obhájce uvedl, že kárně obviněná ví, že kriticky selhala, ovšem její jednání nelze považovat za úmyslně zaviněné. Neměla rozumný důvod k urychlení rozhodování, naopak jednání odročila proto, že považovala za potřebné řádné posouzení případu. Uznává, že námitku podjatosti není třeba opakovat, ale podle zásady „právo patří bdělým“ i s přihlédnutím k úloze procesních stran je třeba zohlednit, že obžalovaný Š. námitku v průběhu řízení neopakoval a nevznesl ji ani v řízení pokračujícím po vydání nálezu Ústavního soudu. Skutečnost, že by kárně obviněná byla v řízení zn. 68 T 2/2018 podjatá a měla se vyloučit, nenapadla ani advokáta obžalované či státního zástupce; oba přitom měli nález rovněž k dispozici. Kárně obviněná svého postavení vůči obžalovanému nezneužila, neměla zájem na jeho poškození, on její postup i rozhodnutí akceptoval. Obhájce apeloval na empatii kárného soudu s přihlédnutím k medializaci, které v této souvislosti již byla kárně obviněná vystavena.

IV. Hodnocení věci kárným soudem

[28] Kárný soud předně konstatuje, že kárný návrh byl podán k tomu oprávněným kárným navrhovatelem, splňoval zákonem předpokládané náležitosti a byl podán ve lhůtách stanovených v § 9 odst. 1 kárného zákona.

[29] Kárný soud považuje provedeným dokazováním za prokázané, že mezi věcmi vedenými u krajského soudu pod sp. zn. 53 T 11/2015 a sp. zn. 68 T 2/2018 byla dána souvislost plynoucí z toho, že druhá věc byla z prvé vyloučena. Pokud tedy ve vztahu k věci sp. zn. 53 T 11/2015 vyslovil Ústavní soud, že v ní měla být kárně obviněná vyloučena z rozhodování, a to pro důvody, které se vztahovaly k věci jako celku před vyloučením, pak nepochybně měly být důvody pro vyloučení uplatněny i ve vyloučené věci sp. zn. 68 T 2/2018. Pokud jde o nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 4071/17, je kárný soud názoru, že se jedná o nález nikterak excesivní a jeho závěr ve vztahu k pochybnosti o nestrannosti kárně obviněné je v něm podrobně zdůvodněn. Nález Ústavního soudu je podle čl. 89 odst. 2 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, závazný pro všechny orgány a osoby. Daný nález sp. zn. III. ÚS 4071/17 byl vydán vůči rozhodnutí, které bylo vydáno ve vztahu k věci sp. zn. 53 T 11/2015, z níž byla posléze vyloučena věc sp. zn. 68 T 2/2018. Dopad nálezu do této druhé věci by mohl být vyloučen, jen pokud by se jeho podstata vyloučené části (účastníků a jejich zástupců) netýkala; tak tomu ovšem není. Je nepochybné, že předmětný nález zakládal podjatost kárně obviněné též ve věci sp. zn. 68 T 2/2018.

[30] Stejně tak bylo prokázáno, že kárně obviněná měla tento nález k dispozici již před rozhodnutím ve věci sp. zn. 68 T 2/2018, a pokud by se s ním řádně seznámila,

bylo by pro ni dostatečně seznatelné, že jeho argumentace se týká i věci vedené pod sp. zn. 68 T 2/2018. Měla tedy v této věci postupovat podle § 30 trestního řádu a z dalších úkonů se vyloučit. To však neučinila a ve věci vydala odsuzující rozsudek, který musel být následně zrušen.

[31] Kárný soud je názoru, že tímto nesprávným postupem kárně obviněná porušila povinnosti soudce plynoucí z § 80 odst. 2 písm. b), e), f) zákona o soudech a soudcích, a tím ohrozila důvěru ve spravedlivé rozhodování. Takové jednání je kárným proviněním ve smyslu § 87 odst. 1 zákona o soudech a soudcích. Kárný soud ovšem nesdílí názor kárného navrhovatele, že se porušení povinností soudkyně dopustila vědomě a úmyslně. Takový závěr totiž z provedeného dokazování neplyne; ostatně pro úvahu o formě zavinění neměl kárný soud k dispozici žádné podklady, které by mohl objektivně vyhodnotit. Názor kárného navrhovatele vycházel z jedné z možností postoje kárně obviněné, který ovšem nemá odraz ve spise. Stejně tak vyjádření kárně obviněné, když pouze ona ví, jak k nálezu přistoupila, je nejednoznačné; ve svém stanovisku jednak uvedla, že si neuvědomila souvislost obou věcí, dále také že z právní věty nálezu tato souvislost nebyla zřejmá. Není tedy ani doloženo, zda kárně obviněná pochybila tím, že se s textem celého nálezu řádně neseznámila a její další postup byl toho důsledkem, nebo že se s ním seznámila a nedbala toho, či že jen nepochopila souvislost mezi oběma věcmi. Možné jsou všechny tyto alternativy a třeba i další. Kárný soud pro nemožnost zjištění skutečností rozhodných pro posouzení formy zavinění vycházel z možnosti pro kárně obviněnou nejpříznivější, tedy že její jednání bylo výsledkem nejmírnější formy zavinění - nevědomé nedbalosti; pro naplnění kárného provinění nedbalost postačuje. Toto odlišné posouzení formy zavinění a nejasnost v motivaci postupu kárně obviněné kárný soud projevil v popisu skutku tak, že uvedl, že před rozhodnutím ve věci sp. zn. 68 T 2/2018 *„měla znát“* obsah nálezu Ústavního soudu, nikoliv že jej *„znala“*. Ostatní změny ve formulaci skutku oproti kárnému návrhu jsou pouze formulačním zjednodušením, aniž by tím mohla být založena pochybnost o tom, že bylo rozhodováno o žalovaném skutku.

V. Kárné opatření

[32] Při úvaze o kárném opatření vycházel kárný soud ze zákonných možností. Podle § 88 odst. 1 zákona o soudech a soudcích lze uložit soudci podle závažnosti kárného provinění některé z těchto kárných opatření:
a) důtku,
b) snížení platu až o 30 % na dobu nejvíce 1 roku a při opětovném kárném provinění, jehož se soudce dopustil v době před zahlazením kárného opatření, na dobu nejvíce 2 let,
c) odvolání z funkce předsedy senátu,
d) odvolání z funkce soudce.

[33] Pro určení odpovídajícího kárného opatření je podstatná závažnost kárného provinění, opakovanost kárného postihu a skutečnosti přitěžující a polehčující. Kárný soud v daném případě vycházel z judikaturou vytýčené zásady, podle níž: *„základním smyslem kárného řízení je mj. ochrana integrity soudcovského stavu, nezávislosti a nestrannosti soudců a soudní moci a důvěry veřejnosti v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů* (...) *Funkce soudce představuje v profesním i mimoprofesním působení pozici ústavního činitele, u*

které je naprosto nezbytné vyžadovat co nejpřísněji plnění povinností, které jsou s výkonem této funkce spojeny“ (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2015, č. j. 13 Kss 6/2014 - 138). Při úvaze o kárném opatření vzal kárný soud v úvahu všechny v řízení prokázané skutečnosti, a to jak okolnosti polehčující, tak i okolnosti přitěžující. Je nesporné, že kárně obviněná se dopustila kárného provinění popsaného ve výroku rozhodnutí. Přitěžující okolností jsou důsledky spočívající v nezbytnosti zrušení soudního rozhodnutí a s tím souvisejícím novým projednáním věci, což mělo za následek prodloužení trestního řízení. Na druhé straně kárný soud přihlédl k dosavadnímu kladně hodnocenému dlouhodobému výkonu práce i k ostatním aktivitám kárně obviněné směřujícím ke zvýšení právního vědomí občanů. Kárně obviněná také dosud nebyla kárně trestána. Návrhem kárného navrhovatele kárný soud není vázán a s ohledem na jinou úvahu o formě zavinění jej nerespektoval. Kárně obviněné proto uložil jako přiměřené kárné opatření podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona o soudech a soudcích, a to snížení platu o 10 % na dobu 3 měsíců.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 22. října 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně kárného
senátu